

Koillis-Tansanian kaunis vuoristo teki vaikutuksen Johanna Kolehmaiseen

Helsingin yliopistossa työskentelevä Johanna Kolehmainen on innostanut tansanialaisia suojelemaan monimuotoisia metsiään. Kolehmaisen perustama hanke on ollut käynnissä Itä-USAMBARAN vuoristossa vuodesta 2007 asti.

Konservaattori ja filosofian tohtori Johanna Kolehmainen vieraili Tansaniassa ensimmäisen kerran 1990-luvun lopulla. Tuolloin kasvitiedettä opiskelleen Kolehmaisen työn alla oli pro gradu -tutkielma paikallisista saintpaulioista.

Koillis-Tansanian kauniit maisemat tekivät Kolehmaiseen vaikutuksen, ja sittemmin hän palasi tekemään myös väitöskirjaansa alueelle.

– Väitöskirjatutkimuksen aikana aloin ajatella, että haluaisin tehdä jotain konkreettista alueen hyväksi. Itä-USAMBARAN vuoret ovat prekambrisia ja biologisesti luonnon monimuotoisuuden hot

spoteja. Kasvi- ja eläinlajit ovat pystyneet selviytymään vuorilla jääkausienkin aikana, jolloin alankojen ilmasto kuivui metsälajeille epäedulliseksi. Pitkään jatkunut evoluutio on kehittänyt alueelle kotoperäisiä lajeja, Kolehmainen kertoo.

Arvokkaat metsät ovat kuitenkin jatkuvasti uhattuna, sillä nopea väestönkasvu aiheuttaa painetta metsien kaatamiseksi viljelymaiksi. Puita häviää metsistä myös paikallisväestön talonrakennusmateriaaliksi sekä mahdollisesti myös myyntiin kotimaahan ja ulkomaille.

– Suuri osa paikallisista metsistä on suojeltu, mutta laittomia hakkuita tapahtuu, sillä valtiolla ei ole rahaa valvoa suojelualueita.

Metsien hakkuut aiheuttavat paitsi lajiston köyhtymistä, myös eroosiota ja vesipulaa.

– Metsät ovat alueen vesivarasto. Kaikki joet, jotka virtaavat vuorilta, vievät vettä alankojen ky-

liin ja suurimpiin kaupunkeihin. Runsaat hakkuut näyttäisivät vaikuttavan vedensaantiin. Alangoilla on vesipulaa tiettyinä aikoina vuodesta. Silloin vettä tuodaan tankkiautoilla muualta Tansaniasta, ja se maksaa.

Puiden istuttamista ja paikallisten kouluttamista

Ajatus suojeluhankkeesta konkretisoitui vuonna 2007, kun Kolehmainen haki rahoitusta National Geographicilta. Rahoitus myönnettiin, ja Kolehmainen käynnisti projektin.

– Alussa mukana oli muitakin suomalaisia minun lisäksi, mutta nykyään toimimme mieheni Johari Mtangon kanssa kahdestaan paikallisten kanssa.

Hanke on pitänyt sisällään muun muassa lukuisia koulutuksia.

– Olemme kouluttaneet ja valistaneet paikallisia metsien suojelun tärkeydestä. Innokkaimpia kyläläisiä on valittu intensiivisempään koulutukseen, ja koululaisille on järjestetty aiheeseen liittyvä piirustuskilpailu.

Valistuksen lisäksi hankkeeseen on liittynyt myös käytännön toimenpiteitä.

– Pyrimme muuttamaan maanviljelyä kestävämmäksi. Olemme istuttaneet tyypeä sitovia monikäyttöpuita rinteille eroosion ehkäisemiseksi. Olemme hankkineet siemenet kyläläisille, ja he ovat perustaneet taimitarhoja, jossa taimet on kasvatettu ennen istuttamista. Kun puuta saadaan viljelyksiltä, ei sitä tarvitse kaataa luonnonmetsistä. Lähitulevaisuudessa aiomme istuttaa puita myös purojen alkulähteille vesivaroja turvaamaan.

– Lisäksi olemme istuttaneet monivuotisia kasveja, kuten ananasta, rinteensuuntaisesti.

Projekti on otettu paikallisten keskuudessa hyvin vastaan, ja ihmiset ovat lähteneet innoissaan mukaan.

– Kun kyseessä on apuriippuvainen maa, ja kaikesta on pulaa, ihmiset haluavat kehityshankkeita mielellään omille alueilleen. Ne tuovat aina jotain myönteistä mukanaan. Koska hanke on pieni ja rahoitus satunnaista, esimerkiksi siemeniä ei ole riittänyt kaikille halukkaille.

Vaellusretkiä vuoristoon

Metsiensuojelun lisäksi hankkeen tarkoituksena on edistää matkailua.

– Olemme kartoittaneet alueen nähtävyyksiä ja selvittäneet alustavia retkeilyreittejä. Siinä meillä oli mukana paikkatietoasiantuntija Suomesta, Kolehmainen kertoo.

Paikallisissa kylissä on pidetty matkailun alkeiskursseja, ja yhden kylän hallintorakennukseen on avattu matkailijoiden info-piste. Yli kymmenen paikallista on koulutettu oppaiksi. Lähiseudun matkailuyrittäjiä sekä muutamia matkailijoita on jo käynyt tutustumassa alueeseen.

Seuraavaksi tarkoitus olisi kehittää konkreettinen vaelluspaketti, jota myydä matkailijoille. Se vaatii huolellista suunnittelua.

– Vaelluksista saatavilla tuloilla haluamme rahoittaa suojelutyötä pitkäaikaisesti.

– Projektin eteneminen on hidasta, ja paikalliset odottavat kuumeisesti rahaa. Teemme sen, mitä

pystymme. Tämä on pitkälle vapaaehtoistoimintaa, eikä kukaan työskentele hankkeessa kokopäiväisesti. Tällä hetkellä olemme jälleen hakeneet National Geographicilta rahoitusta, ja odottelemme parhaillaan päätöstä.

Sai hanke rahoitusta tai ei, Kolehmainen on päättänyt matkustaa kesällä paikan päälle kiertämään luontokohteita.

– Mlinga-vuoren huipulle kiipeäminen on vaikuttava kokemus. Melkein jalkojen juuressa levittäytyy metsän latvusto, joka kätkee sisäänsä uhanalaisen saintpaulian sekä lukuisia muita harvinaisia eliöitä. Kauempana avautuvat kuivat alan-
got ja koko Afrikan rikas, elämää sykkivä manner. Linnut lentelevät vapaina korvien ohitse ja leuto tuuli puhaltaa. Tulee sellainen olo, että haluaa näyttää tämän maailmankolkan myös muille, jotka voivat vierailullaan tukea sen suojelua.

Lisätietoja ja kuvia hankealueelta löytyy African Violet Tours & Treks -retkenjärjestäjän facebook-sivulta: facebook.com/africanviolettours

TUULI LINDGREN

NATIONAL GEOGRAPHIC on perustanut uuden pohjoiseurooppalaisille tutkimusryhmille suunnatun rahaston Tukholmaan

National Geographic Societyn ensimmäinen alueellinen tutkimus- ja suojeluhankkeita rahoittava Global Exploration Fund -tutkimusrahasto aloitti toimintansa Tukholmassa 5. joulukuuta 2011. Uusi rahasto tukee pohjoiseurooppalaisten tutkimusryhmien, tiedemiesten ja löytöretkeilijöiden tutkimustyötä yhdessä ruotsalaisen Swedish Postcode Lottery -varainkeruurahaston kanssa.

– Jotkut sanovat löytöretkeilyn kultaisten vuosien olevan jo ohi, mutta uskon, että tutkimustyön ja tutkimusmatkailun aikakausi on vasta aluillaan, sanoo Terry Garcia, National Geographic Mission Programsin varatoimitusjohtaja.

– Planeetallamme on edelleen valtavasti tutkittavaa ja löydettävää, Garcia jatkaa. Uuden rahaston perustamisessa on hyödynnetty National Geographicin kenttätutkimuksen, tutkimusmatkailun ja suojeluprojektien parista vuosikymmenien aikana kerättyjä kokemuksia.

Neljäntoista Pohjois-Euroopan maan kansalaiset Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Tanskasta, Islannista, Virosta, Liettuasta, Latviasta, Iso-Britanniasta, Irlannista, Belgiasta, Hollannista ja Puolasta voivat hakea tutkimustyölleen rahoitusta uudesta tutkimusrahastosta. Alueen johtavista tutkijoista koottu neuvottelukunta on nimitetty arvioimaan rahoitusta hakevia projekteja ja tutkimusryhmiä.

– Ruotsalaisen Swedish Postcode Lottery -varainkeruuorganisaation tehtävä on kerätä rahaa voittoa tavoittelemattomille organisaatioille ja rakentaa niiden tunnettuutta, sanoo Niclas Kjellström-Matseke, Swedish Postcode Lottery:n toimitusjohtaja.

– National Geographicin Global Exploration Fund -tutkimusrahaston tukeminen on meille erinomainen keino toteuttaa tehtäväämme, sanoo Kjellström-Matseke.

National Geographicin Tukholman toimintojen vetovastuu on annettu vastikään tehtävään nimitetylle Stefan Nerpinille. Tiimin päätehtävä on tarjota tietoa rahoituksesta kiinnostuneille tahoille, ja potentiaalisille rahoittajille.

– Olen innoissani mahdollisuudesta päästä kehittämään ja luomaan pohjoiseurooppalaisille tutkimusryhmille, tiedemiehille, suojelutyötä tekeville ja löytöretkeilijöille tarkoitettua tärkeää tutkimusrahastoa, Nerpin sanoo. Tehtävämme on kasvattaa rahaston merkittävyyttä tulevaisuuden tutkimustyön rahoittajana ja kartoittaa uusien rahoittajien kiinnostusta

osallistua tulevaisuuden tutkimustyön kehittämiseen.

Lisätiedot (tiedustelut englanninkielellä):

Mimi Koumanelis

+1 202 857-5814

+1 202 641-8488

(mobile)

mkoumane@ngs.org